

Xeerka Xuquuqda Macaaiisha Adeeg Daryeel Guri Bixiyayaasha Liisanka La Siiyey ee Minnesota

Bayaanka Xuquuqaha

Macmiil ka hela adeegyo daryeel guri Bulshada La caawiyey ku nool wuxuu xaq u leeyahay:

1. Inuu helo macluumaad qoran, luuqad waadixa ah, oo ku saabsan xuquuqda ka hor intaanu helin adeegyada, oo ay ka mid yihiin waxa la sameynayo hadii la jabiyo xuquuqdan.
2. Hel daryeel iyo adeegyo iyadoo loo eegayo qorshe ku haboon iyo waqti ku sargo'an, iyadoo ku xiran daryeel caafimaad oo la aqbalay, heerar caafimaad ama kalkaalinimo iyo xarumaha daryeelka dadka, uga qayb qaadashada si firfircoon horumarintiisa, wax kabadalkiisa, iyo qiimaynta qorshaha iyo adeegyada.
3. In loo sheego ka hor intanu helin adeegyada nooca iyo dhaqanka shaqaalaha bixinaya adeegyada, inta jeer ee booqasho la qorsheeyey in la sameeyo, akhtiyaarada kale ee diyaarka u ah waxka qabashada baahiyaha daryeelka guriga, iyo cawaaqibta diidida adeegyadan.
4. In loo horey uu ugu sheego isbadal kasta oo lagu taliyey daryeel bixiyuhu qorshaha adeega oo uu ka qaado door muuqda go'aamada isbadalada qorshaha adeega.
5. Diido adeegyada ama daaweynta
6. Ogow, ka hor inta aadan helin adeegyada ama inta lagu gudo jiro booqashada koowaad, Xadidaadaha ku yimaada adeegyada bixiyaha daryeelka guri.
7. In loo sheego ka hor adeegyada intaan la bilaabin waxa daryeel bixiyuhu ka qaadanayo adeegyada; lacag intee inleeg ayaa laga rajeyn karaa caymiska caafimaad, barnaamijyada dadweynaha, ama ilaha kale ee la yaqaan; iyo lacagta uu masuul ka noqon karo bixinteeda macmiilku.
8. Ogow inay jiri karaan adeegyo kale oo laga heli karo bulshada, oo ay ku jiraan adeegyada daryeelka guriga iyo bixiyayaashooda, oo ogow halka laga helo macluumaad ku saabsan adeegyadan.
9. Si xora uga doora daryeel bixiyayaasha diyaarka ah iyo si aad u badeshid daryeel bixiyayaasha ka dib adeegyadu intaanay bilaabmin, xaduudka caymiska caafimaadka, daryeelka caymiska mudada dheer, caawimada caafimaad, iyo barnaamijyada caafimaad ee kale ama barnaamijyada dadweynaha.
10. Lahaado xog shakhsi, maaliyadeed, iyo caafimaad oo la asturay, laguna waanliyey siyaasadaha iyo nidaamyada adeeg bixiyaha ee khuseeya sheegista xogta noocan ah.
11. Helitaanka kaydka iyo xogta qoran ee macmiilka ee kaydkaasi iyadoo la raacayo Xeerka Kaydka Caafimaadka Minnesota, Sharciga Minnesota, Qeybtiisa 144.291 ilaa 144.298.
12. Waxa kuu adeegi doona dad si sax ah loo tababaray oo carbisan inay gutaan waajibadkooda.

Xeerka Xuquuqda Macaaiisha Adeeg Daryeel Guri Bixiyayaasha Liisanka La
Siiyey ee Minnesota

13. Waxay kuula dhaqmi doonan si xushmad iyo qadarin leh, iyadoo xushmad loo muujinayo hantida macmiilka.
14. Ka xor noqdaan xadgudub jidheed iyo mid afeedba, dayacnaan, ka faa'adaysi maaliyadeed, iyo dhamaan qaababka si xun ula dhaqmida ee lagu daboolay Xeerka Dadka Waaweyn ee Jilicdasan iyo Xeerka Dadka Yaryar.
15. Ogeysiis macquul ah oo horey loogu sheego isbadalada adeegyada ama lacagta.
16. Ogow sababta adeeg bixiyuhu u tirtiro adeegyada.
17. Ugu yaraan 30 cisho ogeysiis ka joojinta adeega daryeel bixiyaha oo lasoo horumariyey, marka laga reebo xaaladaha marka:
  - Helaha adeegyadu ku lugleeyahay fal badalaaya shuruudaha shaqaaleysiinta sida lagu sheegay heshiiska shaqaaleysiinta ee u dhexeeya daryeel bixiyaha guriga iyo shakhsiga bixinaya adeegyada daryeelka guriga, ama abuuraya deegaan shaqo aan amni ahayn ama xadgudub ku ah shakhsiga bixinaya adeegyada daryeelka guriga.
  - Xaalad degdega oo ku timaad daryeel bixiyaha ama isbadel muhiim ka ahayn shuruudaha helaha adeega oo ay ka dhasheen baahiyo adeeg oo ka badan heshiis hada ee adeeg bixiyaha oo aanu si amaan ah u buuxin karin daryeel bixiyaha gurigu; ama
  - Adeeg-bixiyahu aanu helin lacagta adeegyada, taasi oo ugu yaraan toban cisho ka hor ogeysiis joojinta adeega la bixin doono.
18. Wareejin isku-dubbaridan markii isbedel ku dhaco bixiyaha adeegyada.
19. U cabatid shaqaalaha ama kuwa kale ee dookha macmiilka ee adeegyada la bixiyey, ama agu guul daraystay in la bixiyo, iyo akhlaaq darada iyo ixtiraam a'aan lagula kaco macmiilka ama hantida macmiilka, iyo xuquuqda lagu talinayo isbadalada siyaasada iyo adeegyada, kana xor ah aar goosi, oo ay ku jiraan ku hanjabista joojinta adeegyada.
20. Barto sida loola xidhiidho shakhsiga ku lugleh bixinta daryeelka guriga kana masuulka ah wax ka qabashada dhibaatooyinka uuna helo baadhista daryeel bixiyaha guriga iyo isku dayga xalinta walaaca ama cabashada.
21. Barto magaca iyo ciwaanka gobolka ama wadanka wakaalada si uu ugala xidhiidho wixii macluumaad ama caawimo dheeriya.
22. U xaqiijiyo xuquuqahan shakhsiyan, ama uu u xaqiijiyo wakiilka macmiilku ama qof kale oo matalaya macmiilka, bilaa aargoosi.
23. Ku rid aaladda kormeerka elektiroonigga ah goobta macmiilka ama halka uu degan yahay iyada oo la waafajinayo shuruudaha gobolka.

Waxaad dooran kartaa inaad kala hadasho wixii walaac ah adeeg bixiyaha. Xasuusin ahaan, adeeg bixiyayaasha waxaa looga baahan yahay inay ka shaqeeyaan sidii loo hubin lahaa xuquuqahaaga iyo in shuruudaha loo raacay. Marka adeeg bixiyayaashu ku xadgudbaan xuquuqaha qaybtan, waxaa ka dhalanaya ganaaxyo iyo talaabooyin ka dhan ah liisaanka.

Xeerka Xuquuqda Macaamiisha Adeeg Daryeel Guri Bixiyayaasha Liisanka La Siyey ee Minnesota

Bixiyayaashu waa inay sameeyaan waxyaabaha soo socda:

- Dhiirrigeli oo gacan ka geysa fulinta ugu habboon ee xuquuqdan.
- Sii magacyada iyo lambarrada taleefanka shaqsiyaadka iyo ururada sameeya u doodista iyo adeegyada sharciga ee loogu talagalay macaamiisha iyo deganeyaasha doonaya inay caddeeyaan xuquuqdooda.
- Samee dadaal kasta oo aad ku caawinayso macaamiisha ama helitaanka macluumaadka deggeneyaasha ee ku saabsan haddii caymiska dadka waa weyn ee dawlada dhexe, kaalmada caafimaad, barnaamijyada kale ee caafimaad, ama barnaamijyada dadweynaha ay bixin doonaan lacagha adeegyada.
- U samee fududeyn macquul ah dadka naafada ka ah isgaarsiinta, ama kuwa ku hadla luqad aan aheyn Ingiriis.
- Sii dhammaan macluumaadka iyo ogeysiisyada ku qoran luuqad waadax ah iyo shuruudaha macmiilka ama qofka degani uu fahmi karo.

Ma jiro adeeg bixiye u baahan kara ama ka codsan kara macmiil ama degane inuu ka tanaasulo mid ka mid ah xuquuqaha ku taxan qaybtan wakhti kasta ama sabab kasta ha noqotee, oo ay kujirto shuruud ah bilaabida adeegyada ama galida heshiiska caawimaada nolasha.

Masuuliyada Adeeg bixiyaha ee la xidhiidha Ogolaanshaha Qoraalka Ogeysiiska ah ee Joojinta Adeega

Hadii adeeg bixiye daryeel guri oo la diyaariyey oo aan ahayn khabiir Daryeel Caafimaad uu joojiyo heshiiska adeega ama qorsha adeega iyadoo macmiilka la caawinayaa joogin, daryeel bixiyaha gurigu wuxuu siin doonaa macmiilka ama wakiilka matalaya ama sharciga ah ee macmiilka, hadiibay ay jiraan, ogeysiis qoraala oo joojinta ah kaasi oo ay ka mid yihiin macluumaadkan:

1. Taariikhda Dhaqangalinta joojinta;
2. Sababaha joojinta
3. Iyadoo la kordhineyn mudada ogeysiiska joojinta, waxa loo soo bandhigi doonaa macmiilka la caawinaayey ama wakiilka macmiilka mudo shan shaqo maalmood oo ka bilaamaysa tariikhda joojinta lagana doodayo joojinta;
4. Macluumaadka lagala xidhiidhayo adeeg bixiyayaal kale oo macquula kuna diyaar goobta macmiilka la caawinayaa ku nool yahay.
5. Bayaan in daryeel bixiyuhu ka qeyb qaadan doono ku wareejinta daryeelka macmiilka daryeel ama adeeg bixiye kale;
6. Magaca iyo xogta lagala xidhiidhayo wakiilka daryeel bixiyaha guriga kaasi oo macmiilku kala doodi karo joojinta;
7. Nuqul xeerka xuquuqda daryeelka guriga ah; iyo
8. Bayaan in ogeysiiska joojinta adeegyada daryeelka guriga ee daryeel bixiyuhu tixgalinayo ogeysiiska joojinta guryeynta heshiiska adeegyada oo wata dhaqan galinta adeegyada guryeynta.

Tarjumida iyo Dhaqangelinta Xuquuqaha.

Xuquuqahan waxaa loo aasaasay iyadoo la eegayo faa'idada macaamiisha hela adeegyada daryeelka guriga. Dhammaan bixiyayaasha daryeelka guriga waa inay u hoggaansamaan xuquuqahaan. Gudoomiyaha ayaa fulin doona tan. Bixiyaha daryeelka gurigu ma weydiisan karo ama umagama baahan karo macmiil inuu ka tanaasulo mid ka mid ah xuquuqahan oo uu shuruud uga dhigo helitaanka adeegyada. Bayaankaan xuquuquhu ma beddeleyo mana yareynayo xuquuqaha kale iyo madax-bannaanida jiri kara marka loo eego macaamiisha heleysa adeegyada daryeelka guriga, dadka bixiya adeegyada daryeelka guriga, ama bixiyayaasha daryeelka guriga ruqsada haysta.

Macluumaadka

Waxaad kala xiriiri kartaa daryeel bixiyaha ruqsada leh sidan hoos ku xusan:

Magaca qofka haysta liisanka: _____

Telefoon: _____

limayl: _____

Cinwaan: _____

Magaca iyo jagada qofka dhibaatooyinka ama cabashooyinka loo gudbin karo: _____

Gudbi xadgudub la tuhunsan yahay, dayacaad ama dhiigmiirasho lacageed oo qof weyn oo nugul ah:

XARUNTA WARBIKINTA XADGUDUBKA DADKA
WAAWEYN EE MINNESOTA (MAARC)

Taleefan Lambar: 1-844-880-1574

Wixii macluumaad ee dheeri ah:

[Ilaalinta dadka waaweyn ee jilicsan iyo ku xadgudubka](https://mn.gov/dhs/adult-protection/)

[\(https://mn.gov/dhs/adult-protection/\)](https://mn.gov/dhs/adult-protection/)

Dhamaan cabashooyinka kale ee aan looga shakisanayn xadgudub, dayacaad ama ka faa'iideysiga dhaqaale ee qof weyn oo nugul, fadlan la xiriir Xafiiska Cabashooyinka Xarunta Caafimaadka ee Waaxda Caafimaadka ee Minnesota:

WAAXDA CAAFIMAADKA MINNESOTA
XAFIISKA CABASHOYINKA CAAFIMAADKA
PO Box 64970

St. Paul, Minnesota 55164-0970

Taleefan: 651-201-4201 ama 1-800-369-7994

Fax: 651-281-9796

health.ohfc-complaints@state.mn.us Xafiiska Cabashooyinka Caafimaadka

[\(https://www.health.state.mn.us/facilities/regulation/ohfc/index.html\)](https://www.health.state.mn.us/facilities/regulation/ohfc/index.html)

Xeerka Xuquuqda Macaaiisha Adeeg Daryeel Guri Bixiyayaasha Liisanka La
Siiyey ee Minnesota

Si aad u codsatid adeegyada taageerada, fadlan la xidhiidh Xafiiska Masuulka Cabashooyinka ee Daryeelka Mudada-Dheer ama Xafiiska Masuulka Cabashooyinka ee Caafimaadka Maskaxda iyo Horumarinta Naafada:

XAFIISKA MASUULKA CABASHOYINKA DARYEELKA MUDADA-DHEER

PO Box 64971

St. Paul, MN 55164-0971

1-800-657-3591 or 651-431-2555

MBA.OOLTC@state.mn.us

[Masuulka Cabashooyinka Daryeelka Mudada-Dheer](#)

[\[http://www.mnaging.org/Advocate/OLTC.aspx\]](http://www.mnaging.org/Advocate/OLTC.aspx)

XAFIISKA MASUULKA CABASHOYINKA CAAFIMAADKA MASKAXDA IYO HORUMARINTA
NAAFADA

121 7th Place

East Metro Square Building

St. Paul, MN 55101-2117

1-800-657-3506 or 651-757-1800

Ombudsman.mhdd@state.mn.us

[Office of Ombudsman for Mental Health and Developmental](#)

[Disabilities \[https://mn.gov/omhdd/\]](https://mn.gov/omhdd/)

XARUNTA CAAWINTA QANUUNKA/SHARCIGA NAAFADA EE MINNESOTA

(Nidaamyada Ilaalinta iyo Taageerada)

430 First Avenue North, Suite 300

Minneapolis, MN 55401-1780

1-800-292-4150

mndlc@mylegalaid.org

[Caawimada qanuunka \[http://mylegalaid.org/\]](http://mylegalaid.org/)

QEYBTA ADEEGYADA ARIMAHA BULSHADA MINNESOTA

(Arimaha wax isdaba marinta caawimada caafimaad iyo xadgudubka lacag bixinta)

Adeegyada dabo galka iyo dib u Eegista Sharafta

PO Box 64982

St Paul, MN 55164-0982

1-800-657-3750 or 651-431-2650

DHS.SIRS@state.mn.us

KHADKA XIDHIIDHKA

(Xarunta Khayraadka D'ada iyo Naafadada/Wakaalada Da'da)

Minnesota Board on Aging

PO Box 64976

St. Paul, MN 55155

1-800-333-2433

senior.linkage@state.mn.us

[Khadka Xidhiidhka \[www.SeniorLinkageLine.com\]](http://www.SeniorLinkageLine.com)

Xeerka Xuquuqda Macaamiisha Adeeg Daryeel Guri Bixiyayaasha Liisanka La
Siisyey ee Minnesota

Su'aalaha guud, fadlan la xidhiidh:

Qeybta Caafimaadka Minnesota Laanta Sharci-fulinta Caafimaadka
85 E. 7th Place
PO Box 64970
St. Paul, MN 55164-0970
651-201-4101

health.fpc-web@health.state.mn.us

[Qeybta Caafimaadka Minnesota \(www.health.state.mn.us\)](http://www.health.state.mn.us)

Siduu Dhigaayo Sharciga Minnesota, qeybta 144A.44 Qeybtiisa 1 iyo 144A.441.
Xuquuqahani waxay khuseeyaan macaamiisha ka helaya adeegyada daryeelka guriga
daryeel bixiyayaasha liisanka haysta adeega kuwaasi oo adeeg siisyey macaamiisha la
caawiyey sida uu dhigaayo 144G.

Daryeel bixiyaha gurigu wuxuu siin doonaa macmiilka ama wakiilka macmiilka ogeysiis
qoraala oo xuquuq ah ka hor taariikhda adeegyada la siisyey macmiilka. Daryeel bixiyuhu
wuxuu sameyn doonaa dhamaan dadaalada macquulka ah sii uu u siiyo ogeysiiska
xuquuqda macmiilka ama wakiilka macmiilka kaas oo ku qoran luuqada macmiilku ama
wakiilka macmiilku fahmi karo.

Waaxda Caafimaadka Minnesota

Qeybta Sharci-dejinta Caafimaadka
P.O. Box 64900
St. Paul, Minnesota 55164-0900
651-201-4101
health.fpc-licensing@state.mn.us

Dib loo eegay Noofambar 2019

Si aad ugu heshid qaab kale macluumaadkan, wac: 651-201-4101.